ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈԻԹԱՅԻՆ ՀԵՏԱՉՈՏՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Վերլուծական տեղեկագիր

ՑԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՀԱՅ-ԹՈԻՐՔԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐ

№ 11

YEREVAN STATE UNIVERSITY CENTER FOR CIVILIZATION AND CULTURAL STUDIES

Analytical Bulletin

Regional and National Security Dynamics: Armenian-Turkish Relations

№ 11

This publication has been produced with the assistance of the European Union within the framework of the Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process programme. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors, and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, Eurasia Partnership Foundation or any other Consortium partner in the Programme.

Այս նյութը ստեղծվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ՝ «Աջակցություն Հայաստան-Թուրքիա կարգավորման գործընթացին» ծրագրի շրջանակներում։ Նյութի բովանդակության համար պատասխանատու են հեղինակները։ Քովանդակությունը կարող է չհամընկնել Եվրոպական միության, Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի և ծրագրում ընդգրկված մյուս գործընկեր կազմակերպությունների տեսակետների հետ։

Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process: Stage Two (ATNP2) is a programme implemented by a Consortium of eight civil society organisations from Armenia and Turkey with the financial assistance of the European Union under the Instrument contributing to Stability and Peace. ATNP2 builds upon the achievements of ATNP1 implemented between 2014-2015.

The overall objective of the programme is to empower and engage civil societies of Turkey and Armenia to contribute to the enhanced regional peace and stability, democratic pluralism and social inclusion across and within their societies. This will be achieved through engaging new actors in economic, cultural, educational, and awareness-raising activities between Armenia and Turkey, and improving information flow, communication exchange and networking between media, expert communities and institutions.

The Consortium partners include Civilitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC) from Armenia; and Anadolu Kültür, the Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV), Citizens Assembly (CA), and Hrant Dink Foundation from Turkey.

«Աջակցություն Հայաստան-Թուրքիա կարգավորման գործընթացին. 2-րդ Թուրքիայի ծրագիրն իրականացնում է Հայաստանի և կազմակերպություններից բաղկացած կոնսորգիումը: հասարակական է Եվրոպական իրականացվում միության Ֆինանսական աջակցությամբ «Կայունության և խաղաղության ամրապնդման գործիքի» շրջանակներում։ Ծրագրի երկրորդ փուլը հիմնված է 2014-2015pp. իրականացված առաջին փուլի արդյունքների վրա։

Ծրագրի նպատակն է աջակցել Հայաստանի ու Թուրքիայի քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչներին՝ նպաստելու տարածաշրջանային խաղաղության և կայունության հաստատմանը, ինչպես նաև ժողովրդավարական բազմակարծությանը։ Այս նպատակին հասնելու համար նախատեսվում է իրականացնել տնտեսական, մշակութային, կրթական և հանրային իրազեկման տարաբնույթ գործողություններ՝ ամրապնդելով հասարակության տարբեր խմբերի միջև տեղեկատվական հոսքերը, հաղորդակցությունը և կապերի հաստատումը։

Կոնսորցիումի անդամներն են. Հայաստանում՝ Սիվիլիթաս հիմնադրամը, Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամը, Հանրային լրագրության ակումբը, Տարածաշրջանային հետացոտությունների կենտրոնը, Թուրքիայում՝ Թուրքիայի տնտեսական Անադոլու **Ք**լուլթյուրը, հետագոտությունների սալուոմակազարազ իիմնադրամը (Stuud), Հեյսինկյան քաղաքացիական ասամբյեան և Հրանտ Դինք հիմնադրամը:

ISSN 1829-4502 Հրատարակվում է ԵՊՀ Քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոնի գիտական խորհրդի որոշմամբ։

Համարի գլխավոր խմբագիր՝ Դավիթ Հովհաննիսյան

Խմբագրական կազմ՝ Սաթենիկ Մկրտչյան (համարի պատասխանատու), Լենա Դ. Կրիկորյան, Գևորգ Տեր-Գաբրիելյան, Աննա Գևորգյան, Շուշան Կյուրեղյան, Տաթևիկ Պետրոսյան

Խմբագրական խորհուրդ՝

Դավիթ Հովհաննիսյան բ.գ.թ., պրոֆեսոր, Արտակարգ

և լիազոր դեսպան (նախագահ)

Արամ Միմոնյան պ.գ.դ., պրոֆեսոր,

ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ,

Ռուբեն Սաֆրաստյան պ.գ.դ., պրոֆեսոր,

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս

Արման Կիրակոսյան պ.գ.դ., պրոֆեսոր,

Արտակարգ և լիազոր դեսպան

Ռուբեն Շուգարյան պ.գ.թ., Ֆլեթչերի իրավունքի և

դիվանագիտության դպրոց, Թաֆթս համալսարան (ԱՄՆ)

Աննա Օհանյան քաղ.գ.դ. քաղաքագիտության և

միջազգային հարաբերությունների պրոֆեսոր, Սթոնհիլ Քոլեջ (ԱՄՆ)

Մերգեյ Մինասյան քաղ.գ.դ.

Հայկ Քոչարյան պ.գ.թ., դոցենտ

[©] Քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն, 2017

[©] Երևանի պետական համալսարան, 2017

Volume Editor-in-chief: David Hovhannisyan

Editorial Staff:

Satenik Mkrtchyan (Volume coordinator), Lena D. Krikorian (Language editing), Gevorg Ter-Gabrielyan, Anna Gevorgyan, Shushan Kyureghyan, and Tatevik Petrosyan

Editorial Board:

David Hovhannisyan Professor and Ambassador

Extraordinary and Plenipotentiary

Aram Simonyan Doctor Professor, Corresponding

Member of the Academy of

Science of Armenia

Ruben Safrastyan Doctor Professor, Member of

Academy of Science of Armenia

Arman Kirakosyan Doctor Professor and Ambassador

Extraordinary and Plenipotentiary

Rouben Shougarian Doctor, Fletcher School of Law

and Diplomacy, Tufts University

(USA)

Anna Ohanian PhD in Political Science, Richard

B. Finnegan Distinguished

Professor of Political Science and International Relations, Stonehill

College (USA)

Sergey Minasyan Doctor of Political Science

Hayk Kocharyan Doctor of History

The current publication is a collection of papers presented at the international conference titled "Regional and National Security Dynamics: Armenian-Turkish Relations," which took place on September 29, 2017. It was co-organized by the Center for Civilization and Cultural Studies at Yerevan State University (YSU CCCS), and the Eurasia Partnership Foundation (EPF).

The conference was organized according to the following methodology: the YSU CCCS researchers were assigned to analyze the state security concepts of the U.S., the EU, Russia, China, Iran, Turkey, Azerbaijan, Georgia, and Armenia. This collective analysis was then sent to experts from each country for review. Then, the researchers and diplomats from the same countries were invited to participate in the conference and present their papers on the same issues.

This methodology enabled the participants to understand what official approaches countries with an active role in the region have. It also delivered these actors' real perspectives formed by the implementation of Armenia's national priorities and possibilities, their attitudes and understanding of the term "security" according to their interests.

I want to express my special gratitude to the Eurasia Partnership Foundation and to the leadership of Yerevan State University for their constant support in organizing the conference, for their motivation and for their creative ideas, and also my gratitude towards all participants for their invaluable scientific contributions.

David Hovhannisyan Volume Editor-in-chief

CONTENT

David Hovhannisyan	
REGIONAL SECURITY CONCEPTS	
IN THE "THREE SEAS SYSTEM"	14-17
Tatevik Mkrtchyan, Hayk Kocharyan	
REGIONAL SECURITY DYNAMICS: ARMENIA	18-36
Ünal Çeviköz	
PERSPECTIVES FOR SECURITY AND STABILITY IN	
THE SOUTH CAUCASUS: THE ROLE OF	
NORMALISATION BETWEEN TURKEY AND ARMENIA	37-54
Satenik Mkrtchyan	
NATIONAL SECURITY CONCEPTS OF GEORGIA (2005 A)	ND 2011):
REGIONAL, SUB-REGIONAL, AND GLOBAL SETTINGS	55-72
Hayk Kocharyan, Sona Sukiasyan	
REGIONAL SECURITY DYNAMICS: AZERBAIJAN	73-93
Anna Gevorgyan	
NATIONAL SECURITY OF THE ISLAMIC	
REPUBLIC OF IRAN	74-111
Shushan Kyureghyan	
REGIONAL SECURITY DYNAMICS:	
RUSSIAN FEDERATION	112-136
Tatevik Petrosyan	
REGIONAL SECURITY DYNAMICS:	
PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA	137-168

Mikayel Hovhannisyan	
EU FOREIGN AND SECURITY POLICY	
AND WIDER SOUTH CAUCASUS 169	-186
Lena D. Krikorian	
NATIONAL SECURITY STRATEGY DYNAMICS: FOREIGN POL	ICY
PRIORITIES OF THE UNITED STATES OF AMERICA	
(Russia, China, Persian Gulf, Caucasus, Turkey, and Iran)187	-216
REVIEWS AND SPEECHES	
Vahram Ter-Matevosyan	
REVIEW ON ÜNAL ÇEVIKÖZ'S PAPER "PERSPECTIVES	
FOR SECURITY AND STABILITY IN THE SOUTH CAUCASUS:	
THE ROLE OF NORMALISATION BETWEEN	
TURKEY AND ARMENIA" 218	-226
Ü. ÇEVIKÖZ'S RESPONDING REMARKS TO	
THE REVIEW BY V. TER-MATEVOSYAN 227	-228
Mikayel Zolyan	
RE-ASSESSING ARMENIA'S SECURITY CHALLENGES:	
A RESPONSE TO THE PAPER "REGIONAL SECURITY	
DYNAMIC: ARMENIA" BY TATEVIK MKRTCHYAN	
AND HAYK KOCHARYAN 229	-237
Anna Ohanyan	
REVIEW ON LENA D. KRIKORIAN'S PAPER "NATIONAL	
SECURITY STRATEGY DYNAMICS: FOREIGN POLICY	
PRIORITIES OF THE UNITED STATES OF AMERICA	
(Russia, China, Persian Gulf, Caucasus, Turkey, and Iran)" 238	2/1
(Russia, Cillia, i Cisian Gun, Caucasus, i urkey, and man)236	-∠+1
Olga Vorkunova	
REVIEW ON SHOUSHAN KYUREGHYAN'S PAPER "REGIONAL	
SECURITY DYNAMICS: RUSSIAN FEDERATION" 242	-244

Iris Kempe	
REVIEW ON MIKAYEL HOVHANNISYAN'S PAPER	
"EU FOREIGN AND SECURITY POLICY AND WIDER	
SOUTH CAUCASUS"	245-247
Hamidreza Azizi	
REVIEW ON ANNA GEVORGYAN'S PAPER "NATIONAL	
	240.251
SECURITY OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN"	_248-251
Giorgi Gvalia	
REVIEW ON SATENIK MKRTCHYAN'S PAPER "NATIONAI	- -
SECURITY CONCEPTS OF 2005 AND 2011: REGIONAL,	
SUB-REGIONAL, AND GLOBAL SETTINGS"	252-256
002 111 0101 (121, 111, 12 02 02 12 02 111 (00	
THE TRANSCRIBED SPEECH OF FERIDE INAN	
AT THE CONFERENCE, SESSION 4	257-263
	-
THE TRANSCRIBED SPEECH OF VALI KOUZEGAR KALEJI	
AT THE CONFERENCE, SESSION 4	264-267
THE TRANSCRIBED SPEECH OF PAATA ZAKAREISHVILI	
AT THE CONFERENCE, SESSION 4	_268-272
THE TRANSCRIBED SPEECH OF DANIEL FRIED	
AT THE CONFERENCE, SESSION 5	272 277
AT THE CONFERENCE, SESSION 3	
THE TRANSCRIBED SPEECH OF ANDREY YUROV	
AT THE CONFERENCE, SESSION 5	278-284
THE COLLECTION OF STREET	
CHINA'S FOREIGN POLICY AND RELATIONS	
BETWEEN CHINA AND ARMENIA, <i>LI YONGHUI</i>	285-288
	= =
PARTICIPANTS' BIOGRAPHIES	290-302
A DOLUT THE COCC	202 204
ABOUT THE CCCS	303-304

ԲበՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Դավիթ Հովհաննիսյան ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐԸ «ԵՐԵՔ ԾՈՎԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ»14-17
Տաթևիկ Մկրտչյան, Հայկ Քոչարյան ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Ունալ Չևիքոզ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՅՈԻՆՈԻԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ. ԹՈԻՐՔԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱԼԱՑՄԱՆ ԴԵՐԸ37-54
Մաթենիկ Մկրտչյան ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ 2005Թ. ԵՎ 2011Թ. ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐԸ. ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ, ԵՆԹԱՏԱՐԱԾԱ- ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԳԼՈԲԱԼ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈԻՄՆԵՐ55-72
Հայկ Քոչարյան, Սոնա Սուքիասյան ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ԱԴՐԲԵՋԱՆ
Աննա Գևորգյան ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈԻԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԸ94-111
Շուշան Կյուրեղյան ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ112-136
Տաթևիկ Պետրոսյան ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
Միքայել Հովհաննիսյան ԵՄ ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈԻԹՅՈԻՆԸ ԵՎ ԸՆԴԼԱՅՆՎԱԾ

ՀԱԻԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԸ	169-186
Լենա Դ.Կրիկորյան ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ԱՄԵՐԻԿԱՅ ՄԻԱՅՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈԻԹ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԸ (ՌՈԻՍԱՍՏԱՆ, ՉԻՆԱՍՏԱՆ, ՊԱՐՍԻՑ ԾՈՑ, ԿՈՎԿԱՍ, ԹՈԻՐՔԻԱ, ԻՐԱՆ)	ՅԱՆ
ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԵԼՈՒՅԹՆԵՐ	
Վահրամ Տեր-Մաթևոսյան ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ.ՉԵՎՒՔՈԶԻ «ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆ ԹՈՒՐՔԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱԼԱՑՄԱՆ ԴԵՐԸ»	ԵՐԸ.
ՀԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	218-226
ՈԻՆԱԼ ՉԵՎԻՔՈՉԻ ԱՐՁԱԳԱՆՔԸ Վ.ՏԵՐ-ՄԱԹԵՎՈՍՅԱ ԳՐԱԽՈՍՈԻԹՅԱՆԸ	
Միքայել Ջոլյան ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՑԵԼՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ. ԱՐՁԱԳԱՆՔ Տ. ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ ԵՎ Հ.ՔՈՉԱՐՅԱՆԻ «ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱԳՆՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԵՏԱՋՈՏՈԻԹՅԱՆԸ	
Աննա Օհանյան ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԼԵՆԱ Դ.ԿՐԻԿՈՐՅԱՆԻ «ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ: ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՅՅԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ, ՉԻՆԱՍՏ ՊԱՐՍԻՑ ԾՈՑ, ԿՈՎԿԱՍ, ԹՈՒՐՔԻԱ, ԻՐԱՆ)» ՀԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	ԱՆ,
Օլգա Վարկունովա ԳՐԱԽՈՍՈԻԹՅՈԻՆ Շ. ԿՅՈԻՐԵՂՅԱՆԻ «ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ։ ՌՈԻՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ» ՀԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	

Իրիս Կեմպե	
ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Մ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ «ԵՄ ԱՐՏԱՔԻ	Ն ԵՎ
ԱՆՎՏԱՆԳՈԻԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈԻԹՅՈԻՆԸ ԵՎ	
ԸՆԴԼԱՅՆՎԱԾ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԸ»	
ՀԵՏԱՉՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	245-247
	- -
Համիդրեզա Ազիզի	
ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Ա. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ «ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱ	Լ ԿԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՉԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ	
ԱՆԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐ	
ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ	248-251
Գիորգի Գվայիա	
ԴՐԱԽՈՍՈՐԹՅՈՒՆ Ս. ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱ	ՄՅԻՆ
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ 2005Թ. ԵՎ 2011Թ. ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐՈ	J.
ԻԳ ՎՎԵՈՂՈԾԱՆՈՒՐԻ ԳՐԱՐԻՐԻ ԳՐԱՐՈՒՐԻ ԻԳ	
ԳԼՈԲԱԼ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈԻՄՆԵՐ» ՀԵՏԱՉՈՏՈԻԹՅԱՆ	
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	252-256
	0.77 0.40
<i>ՖԵՐԻԴԵ ԻՆԱՆԻ</i> ԵԼՈԻՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈԻԹՅՈԻՆ	257-263
ՎԱԼԻ ՔՈՒՉԵԳԱՐ ՔԱԼԵՋԻՒ ԵԼՈՒՅԹԻ	
ՄՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	264-267
o ta ii iii oiii o	
<i>ՊԱԱՏԱ ՉԱՔԱՐԵՒՇՎԻԼԻՒ</i> ԵԼՈԻՅԹԻ	
ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	268-272
<i>ԴԱՆԻԵԼ ՖՐԻԴԻ</i> ԵԼՈԻՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈԻԹՅՈԻՆ	273-277
	270 204
<i>ԱՆԴՐԵՑ ՑՈՒՐՈՎԻ</i> ԵԼՈԻՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	_278-284
<i>ԼԻ ՅՈՆԽՈԻՒ</i> , ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ	
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԱՅ-ՉԻՆԱԿԱՆ	
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	285 288
Zar aron in monii oooi L	_205-200
ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԿԵՆՍԱԳՐՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԸ	290-302
ՁՄՀԿ-Ի ՄԱՍԻՆ	303-304

REVIEWS AND SPEECHES

Presented during the International Conference "Regional and National Security Dynamics: Armenia-Turkey Relations", 29 September 2017, Yerevan, Armenia

SESSION 4. SECURITY SYSTEMS AND COMPETITION: REGIONAL POLITICS

THE TRANSCRIBED SPEECH OF FERIDE INAN AT THE CONFERENCE, SESSION 4

Feride Inan, Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV)

Thank you very much.

Good afternoon ladies and gentlemen. First of all, I would like to begin my talk by thanking the organizers of this event for having me here, and for organizing this very fruitful discussion.

Today, I would like to talk about a project we have done as part of the EU funded "Armenia-Turkey Normalization Process" (ATNP) program, Round 2. Our research is related to the political economy of the region, the topic of this panel.

Let me first briefly to talk about the first round of ATNP where we looked at sectoral opportunities for economic cooperation between Armenia and Turkey. We chose the IT and tourism sectors that we had identified as promising areas for cooperation in a previous TEPAV study on product and sectoral complementarities between Armenia and Turkey, especially eastern Turkey.

In the IT sector we observed that both countries are emerging suppliers of IT services, we focused on raising awareness of this fact in both countries. The report for the IT sector cooperation was written in parallel with the entrepreneurship program of the ATNP Round 1 that TEPAV carried out with our Armenian partner, the Public Journalism Club. This program included an Exchange of Entrepreneurs Start-up Weekend event which helped to shift of perceptions of Turkish and Armenian industry specialists and entrepreneurs.

The second project in the first round of the ATNP looked at the creation of tourism clusters in eastern Turkey, emphasizing cooperation between Armenia and northeastern parts of Turkey.

After the first round of the ATNP project, where we looked at specific areas of IT and tourism, we took a step back to take stock on the changing dynamics of the larger region, including increasing presence of China, as well as factors such as sanctions being lifted from Iran. We aimed to see how these dynamics influence actors in a larger Eurasian region - in the South Caucasus, as well as in Central Asia. From this study, we can move to better understand, new areas for economic cooperation between Armenia and Turkey, as well as cooperation patterns of multiple actors in the region.

The focus of our study was economic corridor development on the Eurasian landmass focusing on connections through the South Caucasus. Early in the 90's, the EU initiated the TRACECA program with an aim to develop transport corridors from Europe crossing the Black Sea to the Caucasus over the Caspian into Central Asia and to China. More recently, corresponding to this EU initiative, are trans-Caspian corridor initiatives led by regional actors, including Turkey's Middle Corridor initiative, which have the potential of being integrated into China's One Belt One Road initiative, further reinforcing objectives of the One Belt One Road initiative. In this respect, Turkey and China signed a memorandum of understanding in 2015 during the G-20 summit in Turkey on aligning the OBOR Initiative with Turkey's Middle Corridor initiative.

The Middle Corridor initiative includes countries in Central Asia, such as Kazakhstan and Turkmenistan and Azerbaijan and Georgia in the South Caucasus. Although Armenia is so far not included in this initiative, it can benefit from spillovers of the regional development and trade in the South Caucasus. First, Armenia is one of the official One Belt One Road countries and it can benefit from Chinese foreign direct investment incumbent on the One Belt One Road initiative. Furthermore, it is to Armenia's advantage to have trade corridors concentrated in the Middle Corridor, where as it may be difficult for Armenia to access the northern

and southern alternatives that are being discussed in parallel. For instance, a future opening of Armenia's borders with Turkey and Azerbaijan would enable a more cost-effective alternative to the current and longer route over Georgia. There is already an old Soviet railway that passes from Turkey to Armenia and from Azerbaijan to Armenia – both have been closed for more than two decades because of the frozen conflict between Azerbaijan and Armenia.

There are different possibilities for economic corridor development emerging on the land route between Europe and China. So far, the northern routes have gained traction for the conduct of China-EU trade. There is a market to expand beyond these options as we observe through the large and increasing volumes of EU-China trade. Yet another alternative to northern routes is China's Central Asia-Eurasia corridor, which passes through Central Asia to Iran and Turkey and then to EU.

I want to briefly talk about the benefits of Eurasian corridors from a Chinese perspective. Here I want to underline that China is not simply interested in corridors from a transportation perspective, but is also keen on making investments along Eurasian corridors. The benefits from a Chinese perspective are as follows:

- 1. Faster transportation of Chinese goods to the EU, especially as China upgrades its products to high tech products, as well as given its rapidly growing e-commerce market;
- 2. Eurasian corridors reduce China's risk of maritime interdiction stemming from American dominance in key spots in the seas surrounding China;
- 3. China wants to facilitate economic development in its poor inland western regions, most notably in Xinjiang, which border Central Asian states, as well as Pakistan and Russia;
- 4. By unlocking investment potential along the Eurasian corridors and by creating new industrial bases, China can address its overcapacity problem.

According to one perspective (Bruno Macaes), China is attempting to reconfigure existing value chains by opening new industrial sites in One Belt One Road countries. Macaes argues that while existing value chains are dominated by multinational companies, in the context of the One Belt One Road it is projected to shift the control to the political level, to national governments and the agreements they enter with the Chinese government.

To sum up, China's concern with the One Belt One Road goes beyond exploiting transportation possibilities and lies in opening of spaces for industrial investments.

I also want to say a few words about Iran, another emerging actor in the region. Iran's economic role in the Eurasian continent was limited. However, following the lifting of sanctions, the country is likely to regain its strategic role in the region participating in both north-south and eastwest trade connections. For instance, the first Silk Road train carrying cargo from Yiwu in China to Tehran was launched in 2016 suggesting a new chapter of cooperation between Iran and China in the post-sanctions era. The Iranians also pushed for the north-south railway option over Armenia to Georgia. However, Azerbaijan is also putting in substantial resources to redirect the north-south corridor in its own direction. The future of Iran's proposed link with Armenia is ambiguous as Iran has sped up work on Rasht-Astara line, linking the railway networks of Iran and Russia through Azerbaijan. Baku has made Iran a \$500 million loan for the completion of this railway. This line will enable Russian goods to reach the Persian Gulf and perhaps more importantly it will facilitate trade between Russia and India via the Indian Ocean from ports in India to Iran and to the north. I want to emphasize that India is also an important actor in the development of north-south trade. In fact, the North-South Transport Corridor (NSTC) initiative involving Russia, Iran and Azerbaijan, can be seen as part of an Indian plan crossing the continent in parallel to China's initiatives.

Another big actor with stakes in the region is the EU. The EU is developing its economic presence in Central Asia. It has presence especially in Kazakhstan. In the South Caucasus, Georgia has the EU

Association Agreement. Azerbaijan, which is closely linked to the EU through its energy exports, is in talks with the EU for signing an Association Agreement. Armenia will most likely sign the Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement (CEPA) with the EU. Turkey, an EU accession country, has been in a Customs Union with the EU since 1995.

On the other hand, Russia remains a very influential economic actor following the Soviet presence both in Central Asia and in the South Caucasus. Even when we look at Georgia, with which it does not have good relations, we see that Russia is one of Georgia's top trade partners.

From the perspective of countries in the South Caucasus and Central Asia, the Middle Corridor is an opportunity to develop their industrial bases. For our project we made field trips to Armenia and Turkey, the main foci of our research, as well as to Kazakhstan, to Georgia and Azerbaijan to observe emerging dynamics. I want to conclude with few insights from our fieldwork.

In Turkey, we observed that the country is intensifying its transregional involvement to the east, most importantly looking at trade and investment partners, as well as to ensure energy security. Turkey is building a regional network of relationships not only with its neighbors in the South Caucasus and the Middle East, but also further to the east with Central Asian countries and with China. Domestically, Turkey is focusing on transport infrastructure projects towards the realization of the Middle Corridor.

Armenia is attempting to diversify its economic partners looking to sign the comprehensive agreement with the EU before the end of 2017. Previously, Armenia's EU Association Agreement did not come through; this one seems likely to be signed. At the same time, Armenia is looking to enhance its links through the north-south corridor involving Iran and Georgia, albeit with limited success. As I mentioned before, the southern railway option connecting the Persian Gulf to the Black Sea via Armenia seems to be put on hold. There is another north-south highway project, which is moving slowly. Last but not the least, Armenian policy makers

and managers of free economic zones interviewed for our project, showed a lot of enthusiasm to attract Chinese investments to the country.

Georgia, together with being a loyal western ally and having signed the Association Agreement with the EU, is looking to China as a key trade partner and an investor. The Association Agreement puts Georgia in a key position to become a transit hub for Eurasian trade with the EU, as well as a key destination for FDI. In relation to Georgia's position as a transit hub, its maritime connections on the Black Sea are gaining traction. Georgian policy makers are very keen on developing a new port, Anaklia on the Black Sea in addition to Georgia's Poti Port. With Anaklia, which harbors a special economic zone and industrial clusters, Georgia aspires to become a maritime hub for the region also competing with Turkish ports. Furthermore, Chinese presence in Georgia makes Georgia very unique in the South Caucasus, as the only country to sign a free trade agreement with China. This agreement will be effective by the end of 2017. For China, Georgia is its window to the Black Sea. At the same time, through Georgia, Chinese investors may hope to link with the EU. Lastly, Georgian policy makers express interest in establishing links with Iran on the north-south route from the Persian Gulf to the Black Sea over Armenia. However, as I pointed out, this connection appears to be diverted to Azerbaijan and away from Armenia and Georgia.

In Kazakhstan, we see an effort to diversify transport routes. Kazakhstan has made substantial investments to modernize its transport network in several directions. Kazakhstan sees emerging opportunities to institute itself as a key transit country especially under China's ambitious One Belt One Road initiative - Kazakhstan has the longest border with China. So far, the northern transport options for China -EU trade that cross Kazakhstan, include the Western European-Western China Highway, as well as the New Eurasian land bridge, a major rail transport route. However, Kazakhstan is not overlooking the Caspian option. An important part of Kazakhstan's infrastructure state program, "Nurly Zhol", is the modernization of the Aktau Port on the Caspian shore of Kazakhstan. Moreover, with its own funds, the Kazakh government constructed a

second port on the Caspian Sea, Kuryk. Speaking of the development of external networks, Kazakh policy makers emphasize the presence of Iran to give Kazakhstan access to the Persian Gulf.

Lastly, Azerbaijan, which has its economy largely dependent on oil exports to the EU, has traditionally pushed for the Trans-Caspian connection to increase trade between Central Asia and the EU over the Caucasus, positioning itself as an east –west hub. After sanctions being lifted from Iran, it has taken an active role in the development of north-south corridor led by India involving Iran and Russia.

I would like to end my talk with a bird's eye view. Of our three actors in the context of the EU ATNP Round 2 project (Armenia, Turkey, and the EU); both Turkey and Armenia are trying to be included in trade and investment zones that are underway in the South Caucasus into Europe linking to China in the east. The EU, on the other hand, is focusing on cultivating relations in the South Caucasus to connect to Central Asia and to China and is hoping to bypass its present reliance on Russia.

Thank you very much.